

## Kursplan

# Gudstjänst och kyrkliga handlingar

<b>Kurskod</b>	FL07	<b>Giltig fr o m</b>	Höstterminen 2018
<b>Fastställd</b>	2019 06 13	<b>Senast ändrad</b>	2020 05 07

### **Kursen syftar till...**

- att ge rum för personlig utveckling, fördjupade ämneskunskaper, träning av ledarkompetenser, yrkesträning och andligt formande på ett integrativt sätt.
- att studenten ska få kunskap om och utveckla sin reflektion kring gudstjänst och kyrkliga handlingar.

### **Kursen innehåller...**

Kursen *Gudstjänst och kyrkliga handlingar* syftar till fördjupade ämneskunskaper inom ecklesiologi, liturgik och praktisk träning av yrkeskompetenser i relation till gudstjänsten och kyrkliga handlingar, samt till utveckling av ledarkompetenser, bearbetning av personlig utveckling och andligt formande på ett integrativt sätt.

I kursen ingår församlingsbaserade moment där studenten i en medveten process tränas i ledarskap i utbildningsförsamlingen och reflekterar över sin egen ledarprocess tillsammans med en mentor. De redskap som används för att ge stöd åt att växa som reflekterande praktiker består, vid sidan av mentorssamtalet, framför allt av terminsöverlåtelse, loggbok, andlig dagbok, livsbearbetande seminarier, teologisk reflektion och terminsreflektion.

Kursen kartlägger samtida frågor och erfarenhet i relation till församlingens gudstjänstliv. Med utgångspunkt i en bred ecklesiologisk reflektion bearbetas gudstjänstens teologi och praktik så som den visar sig i olika gudstjänstmoment samt specifika kyrkliga handlingar. Utifrån en ecklesiologisk ram, som studenten själv väljer efter eget intresse, bearbetas djupdimensioner av kursens olika moment i relation till gudstjänst och liturgi. Kursen avslutas med reflektioner kring samspel mellan gudstjänst och tradition i församlingsutveckling.

*Delar av denna kurs motsvarar de ämnen och teman som finns i seminariekursen KM251R Teologi om kyrkliga handlingar (7,5hp) vid Örebro Teologiska Högskola (ÖTH). Studenten kan därmed genomföra och examinera sina kunskaper inom högskolan.*

### **Mål/förväntade studieresultat**

#### *Kunskap och förståelse*

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa ökad kunskap om olika ecklesiologiska modeller och dess konsekvenser för gudstjänst och liturgi
- visa förståelse för hur olika teologiska traditioner påverkat kyrklig praxis och vilka teologiska perspektiv detta ger för människors livstolkning

- visa fördjupad kunskap och teologisk förståelse av om handlingar i församlingen så som dop, nattvard, konfirmation, vigsel, barnvälsignelse och begravning
- visa ökad kunskap om musikens plats i gudstjänst och liturgi

#### *Färdighet och förmåga*

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa ökad förmåga att redogöra för och diskutera olika ecklesiologiska traditioner och vilka konsekvenser detta får för olika liturgiska frågor
- visa förmåga att självständigt bearbeta olika kyrkliga handlingar och moment i gudstjänsten i ett teologiskt perspektiv
- visa utvecklad ledarförmåga och yrkeskompetens utifrån de områden i terminsöverlåtelse och loggbok som berör gudstjänsten

#### *Värderingsförmåga och förhållningssätt*

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa förståelse för relationen mellan teologiska övertygelser och kyrklig praxis (i kyrkliga handlingar såsom nattvard, griftetal, dop och förbön)
- visa förmåga att reflektera över hur olika ecklesiologiska utgångspunkter påverkar, utmanar eller konfronterar aktuella strömningar i församling och samhälle
- visa ett reflekterat förhållningssätt till frågor om frikyrklig gudstjänsttradition och gudstjänstsyn
- visa förmåga att relatera spiritualitet och församlingsutveckling till ecklesiologiska grundfrågor

## **Kursmoment och redovisning av kursen**

- Deltagande i lektioner och litteraturseminarier
- Mentorssamtal
- Terminsöverlåtelse och terminsreflektion
- Loggboken används och studenten bearbetar, i samråd med mentor, två områden kopplade till kyrkliga handlingar under terminen. (2 x 400 ord)
- Skriftlig tentamen (ingår även som examination i KM251R)
- Skriftligt PM kring kyrkliga handlingar, kopplad till ecklesiologisk ram (ingår även som examination i KM251R)
- Studiebesök eller studiereseerfarenhet med redovisande seminarium
- Litteraturseminarier (ingår även som examination i KM251R)
- Deltagande i utvärdering av kursen

## **Kursrevidering**

Som ett led i ALTs kontinuerliga utvecklingsarbete har kursplanen revideras lätt efter studenternas utvärderingar. Viktningen mellan två kursmoment har omfördelats, viss förändring av kurslitteraturen har genomförts och arbetet med ecklesiologisk ram har förtydligats.

## **Litteraturlista**

Davage, David. 2020. *Sju myter om lovsång, och vad Bibeln egentligen säger*. Umeå: David Media (150 s.) (om boken inte är utgiven tillgängliggörs den som pdf)

Fallberg Sundmark, Stina. 2018. *Kristen gudstjänst, en introduktion*. Skellefteå: Artos Norma (311 s.)

Kärkkäinen, Veli-Mätti. 2002. *An Introduction to Ecclesiology: Ecumenical, Historical & Global perspectives*. London: IVP Academic. (200 s.)

Fahlgren, Sune (red). 2019. *Hela livets kyrka: pastoral teologi för vigsel, begravning, dop och välsignelse*. Stockholm: Votum Gullers förlag. (s. 68-75, 108-158.) Kompendium med artiklar (ca 300s), tillgängliggörs som pdf

Olika kyrkliga handböcker samt övrigt eget valt material om (250 s), tillgängliggörs som pdf

- Gudstjänstboken (2005) Pingst, EFK, SAM samt Baptist (144s)
- Kyrkohandbok (2016) Ekumeniakyrkan (256s)
- Handboksförslag (2016) Svenska kyrkan (422s)

## Referenslitteratur

Albrecht, Daniel E. 1999. *Rites in the Spirit: A Ritual Approach to Pentecostal/Charismatic Spirituality*. Bloomsbury Academic. ISBN 1841270172.

Beskow, Per. 1999. ”Från Filippos till Frank Mangs: ett historiskt och aktuellt perspektiv på evangelisten.” *Evangelistens ämbete och nutida funktion*. Nordisk ekumenisk skriftserie, 30. Uppsala: Nordiska ekumeniska rådet, s. 16-27.

Brodd, Sven-Erik. 2003. ”Kyrkan som kommunikativ gemenskap: om ekklesiologi och kyrkomusik.” I: Björkstrand et al (red) *Theologica practica et musica sacra*. Festskrift till Karl-Johan Hansson. Skrifter I praktisk teologi vid Åbo Akademi 43. Åbo: Åbo akademi, s. 121-39.

Cavanaugh, William T. 2002. *Theopolitical Imagination: Discovering the Liturgy as a Political Act in an Age of Global Consumerism*. London: T & T Clark.

Cedersjö, Björn, och Sune Fahlgren. 1988. *Gudstjänsten. En gåva att upptäcka*. Örebro: Libris.

Chan, Simon. 2001. *Liturgical Theology*. Inter-Varsity Press. ISBN 978-0830827633 (200 s.)

Ellis, Christopher J. 2004. *Gathering: A Theology and Spirituality of Worship in Free Church Tradition*. London: SCM Press.

Fahlgren, Sune. 1994. ”Frikyrkligt gudstjänstliv – ett försök till historisk orientering.” *I enhetens tecken: Gudstjänsttraditioner och gudstjänstens förnyelse i svenska kyrkor och samfund*. Redigerad av Fahlgren, Sune och Rune Klingert. Örebro, Libris. (s. 179–192)(läses i urval och tillgängliggörs på itslearning) (ca 30s)

Fahlgren, Sune. 2013. ”Från blandad kör till lovsångsteam. Historiska och teologiska perspektiv på frikyrkliga sänggrupper”. *Med skilda tungors ljud. Körsång och gudstjänstspråk. (Svensket Gudstjänstliv vol. 88)* (tillgängliggörs på itslearning), s. 23–76

Halldorf, Joel, Åsa Molin och Robert Eriksson. 2015 (red). *Söndag: gudstjänst i en ny tid*. Örebro: Libris. ISBN: 978-91-7387-415-1

Jones, Cheslyn m.fl. red. 1992. *The Study of Liturgy*. London: SPCK.

Modéus, Martin. 2005. *Mänsklig gudstjänst. Om gudstjänsten som relation och rit*. Stockholm: Verbum ISBN 9789152630549

Smith, James K.A. 2009. *Desiring the Kingdom: Worship, Worldview and Cultural Formation*. Grand Rapids: Baker Academic. ISBN 978-0-8010-3577-7

Volf, Miroslav och Dorothy Bass, red. 2002. *Practicing Theology: Beliefs and Practices in Christian Life*. Grand Rapids: Eerdmans, s. 228-42. ISBN: 0802849318

*Referensverk kring teologi och praktiker (har historiska översikter):*

Dyrness, William A., m.fl, red. 2008. *Global Dictionary of Theology*. Downers Grove: IVP Academic. ISBN: 978-0-8308-2454-0 (artiklar om dop, nattvard, vigsel, med mera).

Ellverson, Karl-Gunnar. 2003. *Handbok i liturgi*. Stockholm: Verbum.

Hauerwas, Stanley och Samuel Wells, red. 2004. *The Blackwell Companion to Christian Ethics*.